

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

SZEMLE.

Tehát megtörtént. Bulgária kimondotta, hogy mátol fogva önálló független állam, és mint ilyen követel magának helyet a nemzetek kerek asztalánál. Ő Felsege I. Ferenc József is kimondotta, hogy Bosznia és Hercegovina suverain jogait kiterjeszti és a királyi házra érvényes örököségi rendet ezekben az országokban is hatályba lépteti. Itt is, ott is — történelem csinálódott. Itt is, ott is a török alkotmányosság volt a természetes erő. Csak hogy míg azt, Bulgáriában a fejedelem és nemzet együttes akaratmegyezése, itt minálunk Ő Felsegének egyoldalú akaratkijelentése hozta létre a melyre hűtő változást. Bulgária is Bosznia és Hercegovina is ezennel megszűntek török tartomány lenni, előbbi teljes önállóságot szerezett, melyet veradatok árán is megtartani ksz. — utóbbiak felé pedig I. Ferenc József Ő felsege kiterjesztette suverainitását és H. zank örököségi jogait. Elszakították tehát Törökországtól a nekik, hogy állami önállóságot nyerek volna, vagy valamely más államhoz csatoltattak volna. Sem Auszriához, sem Magyarországhoz nem tartoztak, csak Ő felsege felelőssége alatt álltak!

Ilyen állam alakulásra nincsen példa a világ történelmében!

Az em itett történelem csinálás mindenesetre bántja és sérti Törökországot. H. szent Törökország testéből szakítta ott el az em itett országok. Lehet hogy a padisok e miatt nem ránt kardot, lehet, hogy: igaz! Ez esetben Bulgária ellen hadat indít, amit majd elvigez Bulgaria. Hat Bosznia és Hercegovinaért kinek izen háború? Nekünk nem izent, Auszriának sem,

mert sem a magyar nemzet, sem Ausztria nem zavarja a padisok nyugalmát, sem ide, sem oda nem csatoltattak, sem Bosznia, sem Hercegovina; tőlünk tehát el sem veheti, mert meg sem kaptuk. Ha tehát mégis hadat izen, ám álljon perbe Ő felségével, mert kizárólag Ő felségével suverainitása személyes felelősségei, — de nem egyszersmind a nemzeti, az állami felségjogok, nem egyuttal a nemzeti suverainitás terjesztettek ki. Nem létező nemzeti felségi jogoknak megvédelmezéséről tehát szó sem lehet, mi tehát csakugyan nem verekedhetünk a törökekkel.

De Ő Felsege a „Házamra nézve érvényben álló örököségi rendet” is hatályba léptette Bosznia—Hercegovinában. Már most kérdés, hogy melyik „örököségi rendet”? Az Auszriára nézve érvényes, vagy azt, amelyik Magyarországon nyert érvényt a pragmatika sanctioban? Mert más az örökösödési rend Auszriában és más minálunk Auszriában III. Karoly mindegyik leányának leszármazói és a leszármazóknak minden oldalági is birnak örököségi joggal, sőt ha az oldalágak is kihálnának: az utolsó épen uralkodó császárnak joga van a császári koronát és ezzel az összes osztrák örökös tartományokat bárkinek elbonyomályozni. Ebbenben Magyarországon III. Karoly királynak csakis a pragmatika sanctioban megnevezett leányai és ezeknek egyenes ágon leszármazottai öröklék a magyar szent koronát az ott meghározott sorrendben, akiknek magtalanul elhaltával a nemzet szabad királyválasztói joga azonnal feléled. Az Auszriában érvényes örököségi rend tehát sokkal szelesebb, ott vége sem szakadhat, Ausztria felett, mint családi va-

gyon felett a Habsburg—Lotharingiai törés oldalágának utolsó sarja szabadon rendelkezik, elajándékozhatja az egész osztrák császárságot. De nem ugz minálunk. Ugyebár fontos tehát az a kérdés, hogy a császári és királyi háznak melyik örököségi joga lép hatályba Bosznia és Hercegovinában? Előbbi semmi esetre sem, mert Bosznia és Hercegovina soha sem volt osztrák örökös tartomány, soha sem volt a Habsburg családnak magán vagyona és Ő Felsege sz. melye felségjogainak kiterjesztése által sem lehetnek azza. Bármily kemény dió is, de ezeket a ké déseket okvetlenül tisztázni kell. Mert ha igaz az, amit a 67 es bölcsek és irástudók saját alkotásuknak védelemre hirdetnek, hogy t. i. a 67-es kiegyezés nem más, mint a pragmatika sanctioban tüzetes magyarázata és formulására: akkor tanuljunk a multnak szomorú példáján és akadályozzuk meg azt, hogy Bosznia és Hercegovina miatt új bonyodalmak keletkezzenek király és nemzet között. Ha mar Ő Felsege hivatkozik azokra az ősi kötelekekre, melyek dicső Elődeit a magyar trónon ezen országokhoz fűzték: akkor ebben a hivatkozásban a magyar nemzet suverainitása, felségjoga ezen országokra elismerve van. Mert tudni kell, hogy a hivatkozott dicső Elődök a nemzet akaratából nyerték jogaikat ennek folytán, a dicső Elődök a magyar nemzet által reájuk ruházott állami felségjogokat gyakoroltak ott. Ő Felsege által kiterjesztett felségjogok is tehát akkor nyugszanak szilárd alapon, hogyha kifejezetten mint magyar király a magyar nemzet törvényes hozzájárulásával — Auszriának belekontarkodása nélkül — lépteti életbe nemcsak saját, hanem a magyar állami felségjogait is és ezzel Magyarországon érvényes örökösödési rendet.

Kaprázatok.

Zug a fejem, szédül, egész valóm
Lágy, kínosan, de mégis édesen
Kimondhatatlan, érthetetlenül
Bennem száz érzelmek zibong...
Édes hullámok öntik el agyam.
Egyszerre érzem, nehéz lesz a kebel,
A fenséges hazájában vagyok,
A végtelen nagy óceán vesz im körül,
Fejem felett a csillagos ég ragyog,
Egetverő csúcsok fehérlenek és kéklének.
Borul a táj... a szélvész zug, kavarodik
A tenger mélye fel, már tornyosulnak a
Habok s alant az ölelő sir vár reám;
A csábító szirén most
Vadul, bujálul int felem,
S a tátongó érvénybe huz,
De megragadva szírtemet, a szín
Mégváltozik... lágyan zsongó habok,
Szép esti fény, lágy fuvallom,
Bűvös zene hallatszik és a csermely
Csalitjából lábacskaikat fűrésztő habléány
Int édesen.
A kristálytisza víz fenekén látszanak
A bugó kis csigák s tündöklő csillagok.
Zsong és susog a parti kis berek,
Csilingel minden kis fűszál, a nap
Leáldozik — de jó aludni így...

De nem sokáig tart... immár ragad
Tovább a végzetem.
A lége hat fel nyüzsgő tömeg,
Zaja, zsiabongás vad zavar,
Létért a küzdelem!
Majd elhal minden érzelm,
Csak a világ szíve verését érzem
Dobogni... hallom, testem rajta van,
Mily iszonyu ez a verés!
A lége fel tovább! eltávozik
Tőlem a föld pora... a végtelen
Nagy űr tátong borzalmasan.
Ködfoltok, csillagtengerek,
Keletkező s haló világok — és amott
Száguld egy üstökös s lángot lövel,
Belezavarodom egész
Csak bámulok és zug belé fejem,
De im mi az, már látni vélem őt,
Már hallom a harmóniát,
Mégértek minden titkot és csodát...
Hatalmas Istenem — te vagy
Az éltetím, te vagy mindenem,
Megismerem hát végre a csodás
Valód, hisz én is csak szellem vagyok.
A porhoz testem köt csupán,
Kifarul im előttem minden nagy titok,
Mikor vad durva kéz leránt
Az égi magasról s fülembé kacag
In pulverem reverteris!

Emlékezz a halálra ember és ne vágyj
Magasra por! Memento móri hűs
Szívetrepesztő hangja hallik.
Mily jól esik simitni
A homlokom, kéjes könnyebbülés
Nehéz álom után... Már rendben is
Vagyok, mikor meglátom őt,
Szerelmemet s minden seb felszakad
— Mosolyg reám, de szízi szép mosoly
Helyett buja vágy ül ajkain,
Esengve int felem csókot s ölel
Vad vággyal engemet, szegényt;
Emészt szerelmének buja tüze,
Elepedek — szeretve őt...
Mit bánom én ha a pokol. — —

— Ismét érzéktelen vagyok,
És tompán hallik a Circum dederunt,
Engem temetnek itt?... Az ott
A porhüvely? Szelid, nyugodt,
A koporsóm sokan veszik körül.
Hideg verejték gyöngyözik
A homlokomról le... halálos
Nehéz a csend, e hallgatás,
A félelem nehéz fojtó a zokogás,
Torkom száraz, hajam égnek mered,
Circum dederunt me.
Felébredek! (v.)

Mindenféle téli Box-bőr és Posztó cipők, valamint legjobb minőségű Pflüsch kalapok, Sapkák a legolcsóbban kaphatók a
Központi cipő és kalap áruházban Dreher sörsarnok
 mellett. Telefon 435.

Egy kis előrelátás ezen a téren is kifizeti magát.

Szeged és Debrecen vannak most az egyetemért való versengés homlokterében! Cikkek, nyilatkozatok, fejedelmi adományok, sőt királyi audeciák is járnak! — a fejedelmi adományok városunk részéről és a királyi kihallgatások Szeged részéről! Az ilyen nemes versengésben csak az ügy nyerhet, már tudni illik a harmadik egyetem ügye! Csak egy latin mondás ne csengne bogná a fülünkben, elég kellemetlen mondat, mert igaz — in er duos litigantes, tertius gaudet! Attól tartunk, hogy Szeged és Debrecen közül — Pozsony kapja a harmadik egyetemet!

Minden évszak meghozza az embereknek a maga gyönyörűségeit! A tavasz a rügyfakadást, madárdalt, virágillatot; a nyár arany kalással ékesíti rónánkat; az őszt a vig szüretnek bő levéllel tölti meg a pincéket, ad gyümölcsöt és városunkban még más kedves ajándékokkal is szerez meg-
lepetéseket.

Ősszel van az adókievetés, a piaci árak emelkedése és a különböző járványok, ilyenkor lát napvilágot a városi költségvetés is, mely gyönyörű lírai költeményeket zeng számokból! Ilyen szép kezdet után nem tudjuk, mit hoz számunkra — a tél?

Több új egyetemet kap az ország, — hangoztatják felülről. És ez szép dolog, mert diplomás emberek török-marják egymást a tusás jövedelmű utcaepidém, vásár-biztos, dijnoki, levélhordói, bank- és más hivatalos, portái állások után! Nyilván azért van szükség a több egyetemre, hogy ezen állásokat ne csak szimpla, hanem esetleg dupla vagy tripla doktorokkal tölthessék be! Minden téren ez a képe kulturális haladásunknak, előbb születnek a fiúk — mint a kenyéradó apák!

Erkölcsmemesítés.

(—y—s) Hát ez mi? kérdi a nyájas olvasó. Sokan bizonyára úgy okoskodnak, hogy az erkölcs vagy meg van, vagy nincs meg: ha meg van jó, ha nincs meg, akkor nem lehet nemesíteni! Csakhogy a magyar nyelv fájdalom ismeri a rossz erkölcsöket is, sőt ami még fájdalmasabb a magyar társadalom is! A vigasztaló csak az lehet — ha ugyan vigasztalódnak — hogy az egész világ ismeri! — ismeri nemcsak magában, hanem romboló hatásában is! Persze ősemberi természetünkhöz hiven e téren is keresünk gyógy-szereket — utólag, ahelyett, hogy a lerontás ellen edző, védő szerekről gondoskodtunk volna — előre! Jajveszélünk, kezeinket tördeljük, mikor a baj meg van, de az esti lepkék gondtalan könnyelműségével rohannak neki a veszedelemnek! Lelki életünk erkölcsi egyensúlya teljesen megbillent, a közpályán és családban egyaránt. Ha ujságot veszünk a kezünkbe gyors egymásutánban vonulnak el szemünk előtt a lelkiileg beteg társadalom megdöbbentő képei!

Sikkasztás, lopás, rablás, gyilkosság, bujtogatás, rágalmaszás és öngyilkosság mindenütt, tarkázva a kéjben fuldokló emberiség undok-ságaival!

A házasságtörés annyira közönséges, mint a tisztaruha-váltás, sőt tán gyakoribb! És ami a legelszomorítóbb az ittu bűnösök száma óriási!

A gondolkodó emberek fűrészlik az okokat, hogy megszüntethessék az okozatokat! Ezért gyűltek egybe kongresszusra Londonban a világ minden részéből tudós férfiak! Mi magyarok is képviselve vagyunk szép számmal értelmes paedagógusok és papok által!

A kongresszus persze mosolygásra indította az egész Európát; nevetséges dolog erkölcsöt nemesíteni kongresszuson, mit akarnak ezek a javíthatatlan idealisták? — hát nem jól van ez így? — hiszen csakis az erkölcstelen világ ér valamit, az erkölcsös akutyának való! — így okoskodnak!

Tudjuk mi is, hogy márol-holnapra nem lehet társadalmunk erkölcsi arculatát megváltoztatni, tudjuk, hogy hosszú évtizedek kitartó és lankadatlan munkájára van szükség, hogy csak némileg is megakadályozzuk a mételey terjedését, tudjuk, hogy a mételey terjedésének megakadályozásától még jó távol van a teljes gyógyulás, de nem szabad kicsinye-kedő fiúmalással lenézni, vagy pláne kinevevni azt a bátor lépést, mely a ferőzött ingoványból a kivezető utat keres!

Mi már úgy vagyunk nevelve, hogy minden új mozgalmat bizalmatlanul fogadunk és a legelső kérdés, ami lelkünkben feltör az, hogy vajjon kinek lesz belőle haszna??

Ebből a mozgalmából az emberiségnek lesz haszna! — ez pedig van akkora jelentőségű, mint egy bankgünyölés!

Nehéz lesz az aranycsengés mámorító zenéjét megszokott és áhító füleket megnyitni az arany igazságok számára.

Nehéz a kényelmes paloták lakóival az élet nyomorúságait megértetni, de ha mást nem tud is keresztül vinni ez a londoni kongresszus, csupán annyit, hogy a nyomorító korból és undok sárból kimutat a verőfényre, már akkor is sokat tett. Sohasem szabad elfelejtenünk, hogy a tiszteletre méltó szerény mécses világított eleinte az embereknek és ettől a villamos iv-lámpákig bizony hosszú és göröngyös volt az út!

Majusi almok.

— A „Debrecen” eredeti tárcája. —

Hófehér szüzi fekhelyén szunyog a leány, szövegetve tarka-barka álomképeket a tavaszról virágfakadásról, a szív kikezeterő mámoros szerelem bimbóhasadásáról.

A májusi éj varázsa ringatta álomba a szép leány lelkét, az ódikódi álma felett, elvirraszt: pihető bársonyos keblén, mely mohó vággyal öleli magába a langyos levegőt.

Az orgonavirágok az apró csöngettyűs gyöngyvirág illata ott kavargó a cigány zenétől reszkető majusi légben, a baracfa fehérpelyhű virágai atható illatot terjesztenek, mely körüllegi a szerelmes szendergő szüzi nyoszoját.

A cigány valami keringő melódiába fut át a magyar nótáról... A leány selymes pillái már az első akkordjánál megremegnek s féltalomra ébred szerelmes szíve. A lágy ütemek elbarangolnak, szétfolynak az illatos éjszakában, a szobában langyossá fűled a levegő.

A leány ereiben megkavargatja a vért a mámoros kábultság. Azután dunaj, szilaj nótát kacag a cigány-hegedű.

A leány takarója izzó melegt áraszt, mintha apró manócskák támadnának a szürkeletben s azok is bűnös keblemmel járnak a sebes táncot, — úgy tetszik a szendergő előtt, hogy a groteszk alakok táncra csábítják, kacéran integetve felé.

Küzd erő ellen, mámoros szempillával, mignem elővillannak a hosszú selyen-pillák alól a nagy, kerekre nyitott, fenyves leány-szemek.

A hold fénye keresztül szűrődik az ablakfüggönyön. Már meg lehet különböztetni a sejtelmes felhomályban az egyes tárgyak körvonalait.

A szép leány felemeli fejét s gömbölyű, telt, habfehér karjaira fekteti. Tisztán ki enet venni egy erőszakos, elkéseredett sóhajt az ablak alatt.

A leány arcán részegítő mosoly villan keresztül.

Ez már nem álom, ez való. Most már tudja, ki küdi hosszú, szerelmes üzenetét, majusi legelső, bűnös, szép éjszakáján kigugrik az ágyból. Mikor meztelen lábcskái a puha, nyitott szőnyeg selymét érintik, édes, gyönyörűsége borzongás fut át minden tagjain, valami kéjes vágy reszketeti meg. Úgy tetszik, mintha fázna, pedig homlokát a meleg láz pirja önti el.

Lassan, óvatosan, lábujjhegyen közel az ablak felé, leányos, naiv félénkséggel. Szemei már egészen megszokták a derengő felhomályt s amint tekintetével kutat a hold fénye bágyadán török meg a földig érő nagy tükrökben. Már-már az ablakhoz ért, de hirtelen fordulattal vissza tér.

A muzsika viharosan zug s közbe-közbe rekedt, borzító hang hallatszik. A leány még sem a hang után szalad, hanem a túrkörhöz, mely hirtelen veti vissza hangkövek lényét, gömbölyű namvas vállat, karját.

A leány nem tud ellentállani a vágy-nak. Két oldalt, mint régen megemelt uán-zhatatlan keccsel gyöngye lépét, elfojtott nevetéssel bokol s ritmikusan lejt végig a szüzi leány szobát.

Tanca mind gyorsabb-gyorsabb lesz, a csáb egészen hatalmába ejti, mignem ziláló mellet, tikkadt ajakkal, mámoros kimerültséggel onk vissza agyába.

Lassan-lassan belevész a muzsikaszó az éjszakába, kirezeg az utolsó akkord is. Lassan-lassan lecsukódnak a leány selymes pillái. (Z)

Megszűnt a drágaság!

Mert a Debreceni Nagy Áruház Piac-u. 19. oly mesés olcsón bocsájta áruit a t. vevőközönség rendelkezésére, hogy ki van zárva minden verseny. Egyszeri vásárlásnál erről mindenki meggyőződhetik. Viverseny. Egyszeri vásárlásnál erről mindenki meggyőződhetik. Különösen menyasszonyi kelengye vásárlásnál sok pénz megtakarítható. — Naponta érkeznek újdonságok ruhakelmékben, selymekben és divatárúban. Külön is szörme és felöltő osztály. — Cégre kérem figyelni.

A karlócai kongresszus.

Karlócairól jelenti egy táviratunk: Günther Antal királyi biztos, a görögkeleti szerb egyházi kongresszus mai ülésén a következő királyi leiratot olvasta fel:

Mi, I. Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehszlovákia királyi és Magyarországi apostoli királyi, őszintén kedveztünk hívünk Hűséggednek 1908. évi szeptember hó 23-án kelt és magyar miniszterelnökünk által hozzánk felterjesztett jelentéséből értesülünk, hogy a néhai Brankovics György érsekmetropolita patriárka halálával megüresedett karlócai gör. kel. érseki szerb metropolita patriárka szék betöltése céljából legfőbb meggyőzésünkkel Karlócára egybehívott gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszus folyó évi szeptember 22-én tartott választási ülésében Bogdanovics Lucian belső titkos tanácsostunkat, a budai gör. kel. szerb metropolitának általunk kinevezett adminisztratorát választotta mag karlócai gör. kel. érsekké, szerb metropolita patriárkává.

Ugyanezen kongresszus egyszersmind azon legalázatosabb kérelemmel járult hozzá, hogy ezen választást legkegyelmesebben megerősíteni méltóztassunk. Midőn Mi magyar miniszterelnökünknek vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterünkkel, valamint Horvát-Szlávon-Dalmátországi bánunkkal egyetértőleg tett előterjesztésére ezen választás-hoz legfelsőbb megerősítésünkkel hozzájárultunk, felhívjuk Hűséggedet, hogy ezen legfelsőbb megerősítésünkről a gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszust a szokásos módon értesítse.

Felhívjuk továbbá Hűséggedet, hogy a megerősített érsek és szerb metropolita patriárka hűségi esküjének szabályszerű letétele s ugyanannak ünnepies beiktatása iránt Hűséggednek adott utasítás értelmében in érzékdjék ennek megtörténte, valamint a Hűségged által javaslatba hozott teendők végzése után a kongresszust nevünkben bizonytalan időre napolja el.

Kihez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hívjuk meg maradunk.

Kelt Budapesten, október 2-án.

Ferencz József s. k.
Wekerle Sándor s. k.

Günther királyi biztos a kézirat felolvasása után beszédet intézett a kongresszushoz.

Egyház és iskola.

Presbyteriumi gyűlés. A debreceni ref. egyház presbyteriuma folyó évi október hó 9-én pénteken délután 4 órakor gyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Néhai Kiss Áron püspök halála folytán megüresedett lelkészi hivatalra főtiszt. Erdős Lajos megválasztott püspöknek meghívás utján leendő megválasztása.

3. Néhai Kiss Albert lelkész ur halála folytán megüresedett lelkészi hivatalnak meghívás utján leendő betöltése. K. Tóth Kálmán lelkészelnök, Simonffy Imre kir. tanácsos, főgondnok.

A sajtó az annexióról.

A mai lapok legtöbbje az első oldalon, a vezércikk helyén közli a megszállott tartományok annexiójára vonatkozó királyi kéziratokat. Az elsőrendű politikai eseményt a lapok annak érdeme szerint méltatják és bő kommentárokat fűznek hozzá. Az egyes lapok véleményeit az alábbiakban adjuk:

Budapesti Hirlap: Magyugtató, hogy felsége a királyi tartományokat tekintettel arra az ősi kötelekre hajja, amelyek első elődeit e tartományokhoz fűzte. Magyugtató, hogy e dicső elődei 6 Felsőnek a magyar királyi trónon ültek, mint vegyes-házbeli királyok. Mindezekkel a kijelentésekkel, fentartásokkal, megkülönböztetésekkel a szerencsés kék, amely ez okmányokat megfogalmazta, vagy megfogalmazásukba befolyt s mely természetesen csak magyar kez lehetett, — ha fennálló törvény által gátolva nem is adta vissza régi tartományait Nagy Lajos birodalmának, de megtette mindazt, ami alkalmas arra, hogy jogainkat láthatóvá tegye, erkölcsi erejük hatékonyaságát felhasználja, a jövőnek nem csak ne prejudikáljon, de kedvező alakulását elkeszítse.

Budapest: Európa térképe megváltozott Bosznia, amely mint hűbéres tartomány már a tizenkettedik században kötötte sorsát a magyar királysághoz, a magyar királyság szuverenitása erején ismét a magyar állam-élet hatalmi körébe került. Az annexiót proklamáló kézirat tehát nem csupán a berlini egyezményből eredt ideiglenes állapotot véglegesíti, de a koronázási hitlevélre való hivatkozással megerősíti és visszaállítja azt a történelmi jogot is, amelyet soha fel nem adunk.

Pesti Napló: Ezek a királyi kéziratok valóban méltók a koalícióhoz, méltók a kormányhoz és méltók ahhoz a szellemhez, a ma az egész kormányzatban uralkodik. Amitől mai cikkünkben, mint bekövetkező legnagyobb alkotmányjogi katasztrófától óvtunk, az vakmerő cinizmussal jelentkezik ezekben a kéziratokban és a magyar korona szuverenitásának gyáva eloujtatása méltó ahhoz a rendszerhez, amely az egész vonalon közjogi vívmányokat hazudik, mikor minden kérdésben és minden esetben visszavonulót kénytelen fujni és a régi visszatekintéseket kénytelen törvényes formákba bujtatni.

Egyetértés: Külügyi politikai vezetőségünk kezegetlenül helyes tapintattal választotta meg azt az alkalmat, amikor ezt az előbb-utóbb rendezendő kérdést az aktuálisok közé vette. A külügyi konstellációk ma remélni engedik, hogy ez a nagy változás minden zökkenés nélkül fog véghezmenni.

Pesti Hirlap: Egy kötelesség hárul a magyar politikai körökre és ez az: hogy belső nyugtalansággal ne zavarják a külügyi kormány mostani nagyfőnösségu munkáját, melyre bizonyára nem utolsó sorban merített bator-ágot abból, hogy Magyarországon a koalíciós kormány miris legalább annyira konszolidát állapotokat teremett, hogy a külügyi kormány rászánhatta magát erre a fontos lépésre.

Alkotmány: A magyar miniszterelnökhöz intézett kéziratból hiányzik a hitlevélre, tehát Szent István koronájának jogára való hivatkozás, holott hogy ez benne lesz a

kéziratban, egész ma estig tartotta magát. Van azonban némi hivatkozás erre a jogra a Boszniai néphez intézett proklamációban, bár az meglehetősen óvatosan van megkoncipiálva.

Thaly Kálmán Aradon.

Impozáns fogadtatás.

Thaly Kálmán, az ősz kuruc, a Rákóczi korszak írója é tizedes politikai és irodalmi munkáktól fáradtan, de mégis szívrepeső örömmel, szívében ifjú lelkesedéssel ment el a vértanúk városába, hogy lerója kegyeletét a hősök hősei iránt, hogy koszorút tegyen a vesz őhelyre és a vértanúk szobrára. Elment, hogy Arad város hazafi lakosságának megköszönje azt az őszinte ragaszkodást, amelyel vele szemben viselték s amelynek dokumentumát adta, amikor megválasztotta diszpolzáranak. A város polgárságának számtalán részre várt az állomáson Thalyra és a társaságában Aradra érkezett képviselőkre. A fogadtatás igaz magyar vendégszeretethez mltóan egyszerű volt, úgy, ahogy azt maga az ősz kuruc kívánta.

Az ünnepséget rendező bizottság már előzetesen értesült arról, hogy Thaly október ötödikén este hét órakor fog Aradra érkezni a budapesti gyorsvonattal. Mivel azonban az ősz kuruc minden nagyobb fogadtatás mellőzését kérte, a fogadtatásra semmi különösebb intézkedést nem tett a rendező bizottság.

Az aradi nép lelkesedésének a kitörését azonban nem lehetett megakadályozni.

Mindenki tüntető örömmel fogadta az ősz kuruc vezért. Valóságos lázban égett az egész város.

A pályaudvaron Barabás üdvözölte, amire Thaly meghatottan válaszolt.

A tüntetés javarésze még csak a bevonulás után kezdődött.

Másnap az egész város gyászpompába öltözött. Az ünnepségek során Thaly a képviselőház és nemzet nevében megkoszorúzta az aradi Tiszehrom sírját.

Az állami főreáliskola kirandulása.

Tiszafüredi ünnepély.

A debreceni reáliskola minden évben úgy ünnepli meg az aradi gyásznapi emlékét, hogy október 6-án felkeresi a környéken azokat a helyeket, melyekhez a szabadságharcnak egy-egy nevezetesebb eseménye fűződik.

Az idén a tanárikar Tiszafüredet választotta, melynek a szabadságharcban — tudvalevőleg — fontos szerep jutott.

Október 6-án reggel fél ötkor indultak el Alt, Ignácz, Laczkó, Pálty és Zalai tanárok vezetésével a kirándulók a III—VIII. osztályu tanulókból álló mintegy 70 főnyi csapat.

A kirándulókat az állomáson a ref. tanítótestület fogadta, aztán mindnyájan a ref. templomba mentek ünnepi istentiszteletre, melyen Diószegi Mihály lelkész mondott nagy hatású emlékbeszédet s mely

Vasárnapra érkezők figyelmébe!

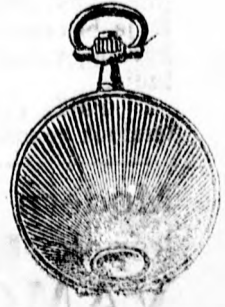
Órák! Ékszerek! Ezüstneműek!

Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb bevásárlási forrása. Legmagasabb helyekről számos kitüntetés. — Több, mint negyedszázad óta áll fenn

Löfkovits Arthur és Társa

DEBRECEN, Piac-utca 38. sz. (Főposta mellett.)

BÁMULATOS OLCÓ ÁRAK! — LEGPONTOSABB KISZOLGÁLÁS!

a diákság Himnusz éneklésével fejeződött be.

Az istentiszteletet hazafias ünneppé követte a Kiss György 48-as tábornok sirjánál. Itt Németh Endre VIII. o. tanuló, önképzőkori elnök mondott lendületes ünnepi beszédet, Horváth Ferenc és V. Nagy Géza reáliskolai tanulók szavaltak, az énekpar pedig a Szózatot és Himnusz énekelte.

Délután a szép fekvésű Tiszaparra ment a társaság, hol a község a kirándulókat halpaprikással, borral, musttal magvendégelte. Hat óra féle a kirándulók búcsút vettek a kedves társaságtól és egy kellemesen eltöltött nap emlékével telve, este 6 órakor hazaérkeztek.

Ékszer, szoborát

bizalommal
jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél
lehet vásárolni

Debrecen Piac 24.
(Fehérló-szálloda épület.)

A bolgár királyság. Megnyugtató hírek.

Szófia. október 7. A nyilvánosságban és a sajtóban a mai külföldi jelentések alapján láthatólag megnyugtató és észlelhető. Különösen pedig csökkentek az aggodalmak egy háború kitérésének eshetősége iránt. Az eddigi katonai rendszabályokat fenntartják, ellenben mozgósítási rendszabályokat nem alkalmaznak. Bulgária függetlenségének proklamációjáról szóló notifikálást ma adták át az itteni török biztosnak és azt a kijelentést tartalmazza, hogy az utolsó török-bolgár differenciák a proklamációt szükségessé tették. Az itteni török biztos eddig nem kapta meg visszahívó levelét.

Bukarest, október 7. A sajtó általában nem gondol a háború lehetőségére. A felhívatalos Vointa Nationala reméli, hogy a bulgáriai események miatt nem fog háború keletkezni a világ, tekintettel arra a körülményre, hogy a tényleg fennálló állapot jogosra lett változtatva.

Románia a jelenlegi körülmények között, midőn az 1878-ban Berlinben megállapított egyensúly meg lett változtatva, befogja bizonyítani, hogy bolgár politikát tud követni, valamint hogy fővárosait megvédeni tudja.

Páris, október 7. Clemenceau miniszterelnök tegnap délután a külügyi, igazság-

ügyi és pénzügyminiszterekkel folytatott tárgyalásokat.

London, október 7. A bolgár követség, melyre az ország minden részéből özönével érkeznek a gratulációk, megerősítik, hogy Bulgária nem mozgósít és Bulgária felfogása szerint a béke teljesen biztosra van. A török nagykövetség egy tagja kijelentette, hogy néhány napig semmi újat nem lehet várni. Épp olyan ürtelem, mint ahogyan most a nyelvet megváltozott, éppen olyan meglepő lesz a legközelebbi fordulat is és éppen olyan hirtelen fog a megoldás is bekövetkezni.

Konstantinápoly, október 7. Arra a hírre, hogy Anglia nem veszi tudomásul Bulgária függetlenségi proklamációját, éjjelkor ifjútörökök vezetése alatt mintegy háromezer tüntető vonult angol, francia, görög, és orosz zászlók alatt és dalokat énekelve az illető követsegek elé Parabi vonult, hol lelkesült éljenzésekben törték ki. Harcias beszédek hangzottak. A tüntetésben sok pap is részt vett.

Konstantinápoly, október 6. A bolgár proklamáció ellen a minisztertanácsban elhatározott utakozó jegyzékben még változtatásokat tettek és azt csak ma este küldik meg a török nagykövetségnek a signatarius hatáskörök való közlés végett. A porta tisztviselői az ifjútörökök és a sajtó vezérembeirei állandóan sokkal inkább foglalkoznak a bolgár kiáltvánnyal, mint a boszniai kérdéssel.

A szerelmes leány bosszúja.

Paraszt drama.

Vérlázító kegyetlenséggel elkövetett gyilkos merényletről értesít bennünket nyiregynázi tudósítónk.

Egy leány — valószínűleg előzetes megbeszélés után — bátyja segítségével felháltra szurkálta hűtlen kedvesét, aki jelenleg a halállal vívódik.

Az esetről tudósításunk a következő:

Kocsis János 19 éves enyvesi leány hónapokon keresztül tette a szépet a község legszebb leányának a 18 éves Halász Erzsébetnek.

Hogy mi történt a szerelmesek között, azt nem tudni, de az bizonyos, hogy Kocsis József az utóbbi időben teljesen elhidegült a leánytól és többé feléje se nézett.

Halász Erzsébet még vasárnap este magához hívta a legényt, aki sok kerése után engedve tegnap este 8 óra után meg is jelent Halászék lakásán.

A szobában Kocsis János és Halász Erzsébeten kívül jelen volt ennek bátyja Halász József is. A testvérek látható szíves-séggel fogadták vendégüket és beszélgetni kezdtek vele.

Beszélgetés közben egyszer csak Halász Erzsébet felugrott helyéből és arcul csapta Kocsist. Úgy látszik ez sejtette, hogy mi fog következni, mert az arca fele sietett és menekülni akart. Halász Erzsébet azonban ezt megelőzte az ajtót bezárta és a kulcst a zsebr dugta. Ezalatt fivére egy hatalmas konyhakéssel nekiesett.

Ezen időben Halászék udvarán tartózkodtak Horgos János és Lukács István legények. Ezek halva a jajkiáltást azonnal a lakásba siettek.

C-ak miután a lezárt ajtót felfeszítették juthattak a szobába, ahol a földönfekvő Kocsis mellett vértől gőzölgő késekkel állt a két testvér.

Halász József amikor megpillantotta a szobába belépő Horgost és Lukácsot feléjük fordult és megfenyegette őket, hogy velük is így végez, ha szólni mernek a dologról.

Horgos és Lukács azonban azonnal értesítették a cserdöréget, amely letartóztatta a két gyilkos testvért.

Az új világnyelv.

Esperantó mozgalom.

A drzdai IV. esperantó kongresszus sikere hazánkban is észrevehető mozgalmat idézett elő. Budapestben ez időszertint öt kurzust tartanak az esperantó nyelvvel megismerkedni akarók számára.

Az egyetemi ifjúság is magáévá tette az esperantó, illetve a világnyelv eszméjét és a számukra nyitott esperantó kurzusokon hatvanan jelentkeztek. — A társadalom más rétegeiben is élénk érdeklődés mutatkozik a nyelv iránt.

Dr. Kelen Béla orvos folyó hó 5-én tartott hatásos előadást a „kisakademia” tagjai számára az esperantó nyelvről. Azonkívül néhány hó keretén belül az ország minden részéből mintegy 200-an jelentkeztek a propaganda vezetőjénél azzal a kivánsággal, hogy maganuton akarják tanulni az esperantót.

Ere jelentkezők között sok tekintélyes és hírneves emberek is vannak akiknek Medgyesi János tanár (IV. Alpar-u. 8 sz.) mindenkori készséggel szolgál felvilágosítással a „Magyar Esperantisták Társasága” megbízásából.

A tolvaj.

„Büntetendő cselekmény.”

(Fővárosi tudósítónktól.) Egy Mórész Vilmos nevű, huszonkét éves kovácslegény kikapta a Baross-téren Kis Margit kezéből ennek a ridkűljét, futásnak eredt, de elfogták és letartóztatták.

Eddig ez egy tucat-rendőrségi hír és szóra sem volna érdemes. De tovább is volna.

Kihallgatták a ridkűl-tolvajt és kidörmölyt, hogy másnap be kellett volna vonulnia Kaposvárra az ezredéhez, de nem volt pénze az utazásra, tehát lopott, hogy mehesse a katonasághoz. Talán a szive vágya vonzotta őt a katonasághoz? Dehogyan: szegény fejével egyszer már megégett, hogy éppen akkor nem volt pénze, amikor fegyvergyakorlatra kellett berukkolnia, későbbben vonult be, mint amikor a behívója szólott, ezért is lecsukták a jól megkínózták, jól lepofozták. Hát ezért akart most időben berukkolni Mórész Vilmos kovácslegény ezért lopott.

Bizonyos, hogy aki péktől kenyeret lop és pedig azért, mert éhes: az is lop. — De azért szeme közé nézünk annak a bírónak, aki ugyanugy minősítene ezt a lopást, mint — nevezük laikus őszinteséggel és igazmondással — az „igazi” lopást.

Bizonyos, hogy ez a kovácslegény is lopott, de a előtt, aki katona volt és aki ismeri a katonai igazságszolgáltatás előkelő és humanus formáit, kival képen pedig, aki ismeri a hadbírói itélkezést, az bizonyára t. lal majd nyomós enyhítő körülményt a lopásban is.

Azért lopott most, hogy ne gúlják meg ismét a baja a katonasággal.

Mentségnek mindez igazán nem mentesség — az előtt, akiben emberieség nincs.

Modern fényképek, fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arc-
képek **művészies kivitelben.**
VAMOSER és BURG műterem DEBRECEN, Egyház-tér 3. sz. a.
o o o (a Nagytemplomnál.) o o o

Krónika.

× A vasárnap lezajlott mérnök-kongresszuson fészegve jelent meg városunk egyik fiatal fogorvosa. A technika helyi prófétái kérdő jellel gorbúltak a fogorvos előtt, midőn gomblyukában megpillantották az egyesület jelvényét!

— Mit keres Saul a próféták között??
— Körülbül ezt a kérdést jetezték a tekintetek, amit a fogorvos elertett s így szolt;
— A technikusok közt nem utolsók tán a fogtechnikusok sem!!

× Két aranyifju találkozik a fővárosban.
— Nos milyen pályára léptél?? — érdeklődik az egyik.
— Amíg ezek a szép idők tartanak, a tennispályára!! — felelt hanyag eleganciával a másik!

× Öreg gavallér udvarol életre-halálra a fiatal özvegynek!
— Mondja angyal, tudna ön a feleségem lenni?
— En igen, hanem az a kérdés, hogy ön tudna-e a fíjtem lenni??

× Országszerte szüretelnek. Már ahol van mit. Az Alföldön például a homoki szőlő kitűnően fizet, a termés majdnem kétszer akkora, mint tavaly volt.

Egy szegedvidéki szőlőművelő magyartól megkérdezi a szomszéd község jegyzője:

— Milyen az eredmény, atyámfia?
— Megjarta, megjarta! — feleli csöndesen a magyar.
— Szó al jó a termés?
— Jó, jó.
— Hát a grádja milyen? (A szeszfoka tudniillik.)

— A grádja? Az már csak később tudódik ki. En bizony nem bannám, ha olyan lenne, mint a tavalyi volt.
— Hát az milyen volt?
— Hala az Istennek, az félgyertyás volt.

— Félgyertyás?
— No igen. Azelőtt egy szál gyertya legett, míg beuztam tőle a pincében, tavaly meg elég volt egy fél is...

× A kereskedelmi iskolában a kereskedelmi földrajz tanára egy minapi órán Anglia hatalmas iparáról beszélt. Magyarzat közben a lakosság számához viszonyítva mutatja ki az előadó tanár, hogy milyen nagy Angolországok a téglapára.

A legközelebbi órán aztán feleltette a diákjait. Az os taly egyik jó matematikusát s. óntotta ki, hogy beszéljen Angolország iparáról és sorolja fel a statisztikai adatokat így válaszolt:

— Angliában... Angliában annyira fejlett a téglagyártás, hogy minden polgár fejere száztizenhat téglá esik...

Ördög a templomban.

A középkorba vissza.

Hogy még mindig a sötétben tapogatózunk s mennyire elvagyunk egyes helyeken maradva a vilagtól, érdekesen illusztrálja a következő eset, mely egy kolozsmegyei községben történt. A mult napokban az egyházi ijedt arccal állított be az olah paphoz:

— Tisztelendő ur! — szolt keresztet vetve — ördög van a templomban!

— Lehetetlen!

— Már pedig az ugy van — erősítette az egyházi. Olyan nyivo-

gást, nyávogást visz véghez, hogy még hallani is borzasztó.

A pap felszedte a „pátváhírt“ s ment a templomba. Kénytelen volt az egyháznak igazat adni, mert tényleg oly rettenes hangok törtek elő, hogy ő is megijedt.

Nosza, nekifogtak a litániának, üzték az ördögöt tömjénfüsttel, imádsággal egy egész álló hétig; de mégse akart kimenni.

Végre aztán megszólalt a kisbíró, a falu hátulso esze.

— Már Tisztelendő ur, ha nem megy ki szép szóra, nézzük meg, hogy hol van!?

Figyeltek a hang után s végre megállapították, hogy bizony a föld alul. Felfeszítették a padlót s uramfia! egy görely hat fiokával bujt elő. Összenéztek, keresztet vetettek s haza mentek.

Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyogyereje s emelett

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

izletes s könnyen emészthető

még a legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

Scott-féle Emulsióhoz,

mely a leggyengébb gyomor-nak sem okoz nehézségeket. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

Színház. Művészet.

Műsor:

Csütörtökön: „Piros bugyelláris“ népsz. A bérletben.
Pénteken: „Sámson“ dráma ujdonság B bérletben.
Szombaton: „Szép Heléna“ operette C bérletben, új rendezéssel.
Vasárnap délután: „Sulamith“ daljáték bérletszünet.
Vasárnap este: „Harang“ legenda ujdonság bérletszünet.

* **Repülő ballet.** Tegnap este oly csodaszamba merő látványosságban volt részünk a színházban, ami eddig csak a képzeletünk ki-zinezett világában élt. Ringó nők bűbajos zene akkordjai mellett himbálóztak a levegőben s illuziót keltő produkcióikkal ejtették bámulatba a közönséget, amely alig tudott elteni graciózus tansaikkal. Nem kutatjuk, hogy micsoda örökös macinációkkal sikerült olyan káprázatos csalódásba ringatniok a nezoket csupán azt konstatáljuk, hogy mutatványaik igazi élvezetet nyújtanak.

* **Gyöngyi Izsó betegsége.** Amint részvételi értesülünk, Gyöngyi Izsó, a kiváló színész állapota rosszul bodott, úgy, hogy egészségének veszélyeztetésével meg egy pár nap legalább is nem vehet részt az előadásokban.

* **Sámson.** Holnap, pénteken lesz a bemutatója Bernstein világhírű drámájának: „Sámson“-nak, mely eddig Európa minden nevesebb színpadát bejárta. A főbb szerepeket Hannel, Huzella, Gerő, Ternyei, Kemény, Bérczi, Krasznai, Tallián és Békés adják, aki

együttal felelős és az előadásért, miután ő rendezi.

* **Sulamith.** Vasárnap délután Sulamith, Go d'fad keleti daljátéka kerül színi a cimszerepben Radó Annával.

Bob herceg.

Az operette személyzet sikere.

A „Bob herceg“ fülbemászó mellódia hangzottak el tegnap a jó öreg debreceni színház nagy mu tu színpadán. Elmondhatjuk, hogy a „régi jó“ operette előadásokhoz — nem méltatlanul. Ferenczy Frigyes rendező, ez a nagytudó, országosnevű művész valóságos remekét tegnap abban, — hogy hogy kell új életre keltetni egy elavult darabot, amelyet régen, talán már tulonnan is tulcsépeltek.

Ez érdemek az oroszlanrésze mindenese re az övé, ter nészetes, hogy nagy segítségére volt az operette személyzet nemes buzgalma, amit alig lehet kelőleg méltányolni, egy kulnőst ilyen „lejátszott“ darabrol.

Ferenczy Frigyes valóban bámulatosan nagy tudással felelt meg tegnapi feladatának, amely abban őss pontosul, hogy az elcsépelte darabba új erőt öntöön, pompás, nagys illő, új rendezésével.

Rózsa Lili játéka volt mindenesetre az előadás fenyypontja. A művésznők nagyon sokat használt a jókara u k i zánk. Az előadás hevében tul jó akart l a u i — ami mindenesetre megártott já é m o rának, affektáltá téve azt. Ez az aff a c i azonban az elő sikertelen kísérlet után miadjobban és jobban tűnik el játékaul.

Lehet, hogy a tu buzgalom ártott meg neki is. Mindenesetre örvendetesen kell tapasztalnunk a javulást. „Bob herceget“ megkri izálni talán már tulhaladott állaspont is, hiszen ő vitte valamikor diadalra e darabot Debrecenben. Azért ez alkalommal csak általánosságban vontuk le a következtéseket játékától.

Ne bátortalanítsa őt el az első — talán szigorú kritika, mert hiszen azután — akit mi megszeretünk, „meg van az szeretve!“

Torma Zsigáról is csak jót mondhatunk, fenntartva azt, hogy iparkodnia kell remek hangjához méltóvá tenni játékát is. Igaz, hogy e tekintetben sem vádolhatjuk hanyag-ággal.

Radó Annát már ismerjük régóta. Tegnap kis szerepére ninosen semmi megjegyezni valónk.

Kovács Laurát, aki tegnap mu'atkozott be, készakarva hagyjuk legutoljára. Ugy látszik, hogy az operette nem az ő világa — és azért nem is akarunk szigorúak lenni gyenge játékával szemben.

Kemény Lajos is nap-nap után bizonyítja te, hogy hasznavehető tagja a társulatnak.

A többi szereplők is csaknem kivétel nélkül, mindannyian hozzájárultak a darab sikeréhez.

Zsigmondi Anna meglehetősen gyengén játszott és közepesen énekelt. Legujabban ő is affektálni kezd — azaz, hogy affektól ő már régóta — természetesen csak a színpadon.

Nem mulaszthatjuk el végre, hogy újból ne gratuláljuk Ferenczy Frigyesnek a tegnapi őszinte sikeréhez, amiben mindenesetre Rózsa Lilivel együtt osztozik.

(—ith.)

H I R E K.

— **Tanulmányi ösztöndíj.** A debreceni ipar- és kereskedelmi kamara felterjesztésére a kereskedelmi miniszter a 600 koronás tanulmányi ösztöndíjban Gál Miklós timársegédet részesítette.

— **Szakelőadások.** Stipán István bádogos mester folyó hó 11-étől kezdődő eg 4 héten át vasárnap délelőtiönként 9-10 óráig és bétfőnként este 7-9 óráig szak-

előadást tart bádigos mes'erek és szerelők részére, az épület bádigosok szerkezet tanából és kalkuac ójából. Kivételesen idősebb segédek is részt vehetnek a mestereken kívül. Jelentkezéseket úgy az ipartestületi jegyző ur, mint a kamara titkári hivatala fel veszi a napi hivatalos órák alatt. Fizetni az oktatásért nem kell, sőt tanzsereket is díjmentesen bocsátja a hallgatók rendelkezésére a tanfolyam vezetősege. Kívánatos, hogy a bádigos mesterek részéről minél nagyobb édeklődés nyilatkozzék meg a szakelőadások iránt.

— **Adomány a rabsegélyző egyesület javára.** Goldberger Adolf lakoskereskedő ur eskudti napdjára, 4 koronát rabsegélyző egyesületnek adományozta. A nemes eszelekedéért egyesületünk nevében itt a nyilvánosság előtt mondok a nevezett adományozónak hálás köszönetet. Debrecen 1908 okt. 7-én. Csiky Lajos rabsegélyző egyesületi titkár.

— **Betörés.** Schwarzetti Netti magánzónó József kir. herceg-utca 8. szám alatti lakásába, tegnap este 8 órakor egy ember az ablakon keresztül behatolt. A szekrényben kotorászott, mixer munkájában megzavarák. Kuzrott az ablakon s vad futásban keresett menekülést. Elfogása csak nehezen sikerült, mert a nála levő töltött fegyvert ráfogta mindenkire, aki közelébe jutott. Vegye a 37. és 83. számú rendőrök letartóztatták s bevitték a bűnügyi osztályra, ahol Nagy Sándor bősörményi lakosnak mondta magát. Harmathy rendőrbiztos megállapította, hogy a tolvaj hamis nevet használ s előzetes letartóztatásba helyezte.

— **A Debreceni Zenekedvelők Társaságának** igentisztelt választmányi tagjait f. hó 14-én, szerdán d. u. 6 órakor a főispáni hivatalos helviségben tartandó választmányi gyűlésre tisztelettel meghívom. — Wesszprémy Zoltán, a Debr. Zenekedvelők Társaságának elnöke.

— **Elgázolt gyermek.** Tegnap délután a nánási vicinális a Varga-kortnál elütött egy kis gyermeket. A két éves ártatlan kis csöppesség ott játszadozott a vasuti síneken s nem vette észre a feléje közeledő vonatot, amely összeroncsolta a szerencsétlen kis fiút. Varga József a halálra gázolt apróságnak a szülei csak akkor értesültek esetéről, mikor már egész teste véres hústömeg volt. Bezárták a kórházba, ahol aligha éri meg a reggelt.

— **Lopások.** Fehér Józsefné Csillag-u. 43. szám alatti lakosnál dolgozott Rácz Bertalan sármunkás. Ma délután Fehér Józsefné gyauatlanul elment a piacra bevásárolni, azonban míg ő távol volt, Rácz Bertalan behatolt a szobájába s az ott talált 15 kor. 20 filléret elvitte. — Pirooska Minályné, Piac-utca 30. szám alatti lakosnál Balogh Julianna s akácsnő konyharuhákat tulajdonított. A rendőrség a károsultak panaszára megindította az eljárást a tettesek ellen.

— **Hamis pénzek.** Debrecenben és vidékén az utóbbi időben igen sok hamis pénz került forgalomba. A rendőrség régóta nyomoz ebben az ügyben s egy feljelentés folytán kiderült, hogy a hamis pénzeket dézsááruoltok a felvidékről hozták és terjesztik Debrecen és környékén egy vásáros tótót Taruszi Józsefet, kinél több hamis koronást találtak, le is tartóztattak s így remélték, hogy a rendőrség hamarosan leleplezi a pénzhamisító bandát.

— **Par a kisvasut ellen.** Két hónappal ezelőtt egy tércoksi amelybenn Klein Bella és Klein Ignác ülték, a Royal kávéház közt összeütközött a kisvasutal s ennek közveletében a bentülők közül Klein Bella súlyosan megsérült. — Klein Bella feljelentette a rendőrségnél a vonat mozdonyvezetőjét, Arvay Gyóát, mivel az ő gondatlanságának tulajdonítja az összeütközést. Ezért sáros testi sértés címén 1000 korona kártérítést követel a kisvasut igazgatóságától.

— **Ruhakiosztás.** Október hó 9., 10., 16., 17., 19., 20-an és 22-én d. u. 3-6 óráig az államiag gondozott gyermekek részére a szükséges téli ruházat ki fog osztatni.

— **Royal kávéház** villany fanyben gyönyörű látványosság, Villany levegő tisztító, külön termek, ebéd, utána fekete és uzsonna kávé különlegességek. Színház után meleg és hideg vacsorák. Külön termek esténként. Elsőrendű zenekar. Előre lehet ebédeket és vacsorákat rendelni. Bal- és külföldi borok, figyelmes ki-zogálásról gondoskodik Hauer Bertalan tulajdonos.

— **Hová menjünk színház után?** Csakis a Mákus Dreber ét-terembe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak, Frissen csapolt Korona s a Pilseni sör, kitűnő fajborok. — Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. — Naponta nagy zenehangversenyek.

— **Kötzszerek,** kesztyűk, gummi különlegességek és bőrkésztyűk Gyórfi Sándornál S. monffy-utca, Városi bérház.

Távirat és telefon.

Wekerle üdvözlése.

Sarajevó, október 7. A boszniai magyarok lekes hangon üdvözölkék Wekerlét, az annexó proklamációja alkalmából.

Meggyilkolták a görög trónörököszt!

Konstantinápoly, október 7. Ellenőrizhetetlen forrásokból híre ment annak, hogy György görög trónörököszt a hadgyakorlatokon 14 készsúrással meggyilkolták. A merénylő elmenekült.

Nem lesz mozgósítás.

Budapest, október 7. Illetékes helyről megeafolják, hogy a tartalékosok behívása semmiféle összeköttetésbe nincs a mozgósítással.

Szerbia forrong.

Belgrád, október 7. Az annexió óriási lazongást idézett elő a nép között. — Az osztrák iparosokat boykottálják. Népgyűléseket tartanak és követelik a háborút.

BOCSKAY.
olpökénős az egyedül, mely a bőrt puhává és tartóssá teszi.
Kapható minden üzletben.
Neumann Nándor
vegyészeti gyára
DEBRECEN.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arcfátyol, divatóvek, gyöngy- és bőr díszításkák. Menyasszonyi selymek, Koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban.

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles, barna és fekete színekben métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban. — Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddor-münster, taposztry, velour, futó- és szalonszőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Agy- és asztalterítők, szövet és csipke függönyök, stórok.

Kéz fehérneműek, vászon,

siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálóköntösök és alsó szoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és clo t alsószoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok legolcsóbb szabott árban.

férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kézelők, nyakendők, divatzebkendők.

Alsó tricott ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruhaszövetek,

magyar- és angol gyártmány. — hozzávaló béles áruk. Har snyák, keztyűk, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban, legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-raktára
Debrecen, Rózsa-utca 1. sz.

227,802—C/III. sz.

M. kir. áv. Igazg.

Mérsékeltáru

30 lapos jegyfüzetek életbeléptetése Zágráb környékén.

A m. kir. államvasutaktól nyert értesítés szerint folyó évi november hó 1-től kezdve Zágráb (Zagreb) MÁV. és DV. állomásnak az 1 és 2 távolsági forgalmu vonalszakaszába tartozó állomásokkal való forgalmában 30 egyes menetre érvényes III osztályu mérsékeltáru jegyfüzetek lépnek életbe, melyek ára az 1. távolsági forgalomban 12, a 2. távolsági forgalomban pedig 24 korona.

Budapest, 1908 szeptember hó 26.

Az igazgatóság.

Legszébb téli áruk, u. m. jó mosó barchettek, flanellek, továbbá

paplanok,

flanell-takarók, szoba- és lópokrók, valódi Jäger alsóruhák,

harisnyák,

lábtörölők, színes és fehér kész o o barhent fehérneműek o o

Kardos László

vászon és menyasszonyi kelengye üzletében

Debreczen, Kossuth-utca 9.

Telephon 113. sz.

Határozott ár. — Alapított 1831.

249,079—908. At.

M. kir. Államvasutak.

Figyelmeztetés.

Félaru vasuti-jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőknek érvényesítése az 1909. évre.

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai, a jövő 1909. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. Andrássy-ut 73. sz.) már f. évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a f. évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérélniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből rovándó le. A postabélyegeket a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelesi illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztségek vagy fizetéssel járó hivatal nem viselnek.

Budapest, 1908 szeptember hó 24.

A m. kir. áv. igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Tolnai Dániel

első és legnagyobb
hajdumegyei cipőraktár

DEBRECZEN,

Piac-utca 49 sz.

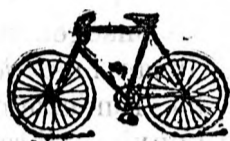
Dus választék mindennemű legkiválóbb gyártmányú női- és férfi- és gyermek-

Cipőkben.

A világhírű „GO-ON” cipők egyedüli árusítója.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujjonosságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh

Debreczen,

Hatvan-utca 8. szám.

Kiadó boros pince.

A Zenede Vár-utcai házában 300—400 hektó bor befogadására is alkalmas boros pince

kiadó.

Értekezhetni lehet dr. MÁRTON KÁLMÁN házgondnoknál (Piac-utca 44.) s a helyszínén a házmesternél.

Találmányok és fogalmak

Kerestünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. általunk eszközöltetnek, illetve megkerestetnek.

Ugyisint minden szabadalomjogos és szabadalomügyi ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwalt Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Frostasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközölése és értékesítése az összes országokban.

Akérdések duplaportóval látandók el.

Boros hordók

és taposókádak használt

és új, minden nagyságban és

menyiségben

o o kaphatók o o

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

❀ **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.** ❀
Orvosilag ajánlva.

Üdit, gyógyít.

Ivógyógyomdára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: **Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.**
Debreceni főraktár Grünberger és Glück cégnél.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel esedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdjük.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Kladó boros plnce Hatvan-utcai vásártér 69 ik számú hazban, 30 ezer liter bor- és 1 raktár 5-600 metermázsa buza befogadására is alkalmas. Csicsó Lajosnál.

50 hl. öreg szőlőtermését k sernek eladom, kisebb részletekben is. Váry János Monostorpályi.

Régebbi idő óta fennálló mosoda helyiség **kladó** Árpádtér 39. sz.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádógs-utca 4. sz. a.

Tajtéklpák, Hermonikák, Cipők, csizmák, kezi és ládak fferék és piaci táskák a legolesőbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádógs-utca 4. szám.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fel és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvéz-kert-u. 14.

Fiatal intelligens nő házvezetőnői állást keres kintűnő bizonyítvánnyal, elmegy vidékre is. „Kifogástalan” cím a kiadóba.

Boroshordó

használt, jó karban lévő eladó. Nyugoti-u. 34.

Ki akar

legjutányosabb és szakszerűen telefonokat, villamos csengőket, számjelzőket, tűz- és betörés elleni villamos jelzőket berendeztetni? az forduljon **Földvári L.** Debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalatához. Kossut utca 1. sz., (az udvarban.) Telefon 168. sz. Tanuló felvétetik.

Amatőrök!

A városházzal szemben, a Schwartz léle pipás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

Legdivatosabb férfi fehérneműek, nyakkendők, bőr és kötött keztyük, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Győrfi Sándor

keztyü-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Kárpitos- és diszitő-műhely

Debrecen, Piac-u. 47.

(a főpostával szemben.)

Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat, ebédlő, háló és szalonok kárpitozását, új afrik és lószőr matracok készítését és régi felfrissítését. Függyöngyök feltevést és gyermekkocsik diszitését. Kész diványok.

Jutányosárok,

Varga és méhész.

Uj női ruha varroda. Elvállal mindenemű angol és francia munkát, blousok, aljak, divatos kosztümök és kabátok elkészítését a legujabb divat szerint Lefkovitsch Samu női szabó, Reál-u. 6. szám.

Özv. Jámor Zsigmondné kárpitos műhelye (Rákóczi) Meszena-u. 2. sz. Jutányosan vállal matracok átdolgozását, függöngyök felállítását, diványok és szalంగarnitur buházását. Jó és pontos munkáért kezeskedem.

Uj órás és ékszerész

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy Hatran-u. 2. sz. a. dusan felszerelt órás és ékszer-üzletet rendeztem be. Raktáron tartok konyha, ébresztő, arany és ezüst órákat és ékszereket. Órák és ékszerek javítását helyben és vidékről jótállással eszközölöm.

Deutsch L.

órák és ékszerész.

Kalapok

tisztítását, cilinderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti **özv. Elss Gáborné utóda BORZA ISTVAN** kalapos fizlete Debrecen, Főplac, (Stenczinger-láz).

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzifáit: elaprózva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felő vágva 10 mázsát 23 koronaért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronaért. 5 felő vágva 1 koronával drágább. **Aprózott fát 5 m mázsánként mar hazaszállítunk.** — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telipünkön átvéve 2 korona 20 fillér.

1 öl cserfát hasábban	33	koronaért
1 " bükkfát	32	"
1 " gyertyánfát	34	"
1 " vargafát	34	"

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagenszámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárusítóinál és **BRÜLL LAJOS** megbízott tisztviselőnk utján eszközölhetők. A szállítás 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. Az igazgatóság.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. Villágtitóstek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568 1063

Dezogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatruháza

Debreczen,

* * Kistemplombazár. * *

Megérkeztek az őszi idény **ujdonságai** női ruhakelmék — Flanelek — selymek — ruha-
o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Magyarország egyik legnagyobb szőnyegáruháza. Az őszi idényre az

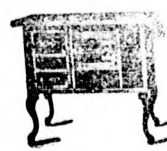
Uj szőnyegek,

függöngyök, ágy- és asztalterítők, butorszövetek, moquettek, plüs, flanel és uti-takarók megérkeztek

Bosznay J. és Tsa

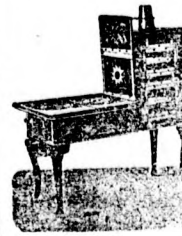
szőnyegáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Takarék tűzhelyek, főző-edények,

Eperjesi cserépkályhák, vaskályhák jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében „BIKA”-szálloda mellett.

14-16 éves

kifutó fiúk havi fizetésével felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).